

Regelbunden tillsyn i Gymnasieskolan Spyken

Gymnasieskola

Inledning

Skolinspektionen har granskat verksamheten i Lunds kommun under våren 2009 och besökt Gymnasieskolan Spyken den 14–15 april 2009. I slutet av denna rapport framgår vilka som varit ansvariga för den regelbundna tillsynen.

Tillsynen riktas mot tre huvudområden: **Kunskaper, Normer och värden** samt **Ledning och kvalitetsarbete**. Bedömningarna av hur väl verksamheten uppfyller statens krav görs utifrån skollagen, läroplaner och övriga författningar för det offentliga skolväsendet. Information om den regelbundna tillsynen finns på Skolinspektionens webbplats ([www.skolinspektionen.se/Regelbunden tillsyn](http://www.skolinspektionen.se/Regelbunden_tillsyn)).

Inom de områden där Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs har kommunen och rektorn för skolan ansvar för att åtgärder vidtas. Åtgärderna ska redovisas till Skolinspektionen inom tre månader från dagen för Skolinspektionens beslut, dvs. senast den 23 november 2009.

Denna skriftliga rapport kompletteras med muntlig återrapportering av de ansvariga inspektörerna.

Underlag

Underlaget för Skolinspektionens bedömning är dels dokument från kommunen och Gymnasieskolan Spyken, dels den information som samlats in under besöket. I Gymnasieskolan Spyken intervjuades gymnasiechefen, rektorerna, lärare, annan personal och elever. Även annan information om kommunen och skolan från Skolverkets nationella uppföljningssystem, eller som finns publicerad på annat sätt, har använts.

Gymnasiechefen har tagit del av och givits möjlighet att lämna synpunkter på sakuppgifter i rapporten.

Beskrivning av skolan

Tabell 1: Antal elever på gymnasieskolan Spyken

Skolan	Antal elever
Gymnasieskola	1218

Källa: Uppgifter från skolan 2009-04-14

Gymnasieskolan Spyken erbjuder fyra nationella program. Skolans ledning består av en gymnasiechef och fyra rektorer. Varje rektor ansvarar för ett program på skolan:

Byggprogrammet (BP) med inriktningarna anläggning, husbyggnad och måleri,

Estetiska programmet (ES) med inriktningarna musik, bild- och formgivning samt teater,

2 (14)

Naturvetenskapsprogrammet (NV) med inriktningarna naturvetenskap, matematik och datavetenskap samt miljövetenskap,

Samhällsvetenskapsprogrammet (SP) med inriktningarna ekonomi, kultur, samhällskunskap och språk.

På byggprogrammet finns även elever som läser ett programinriktat individuellt program (PRIV).

Bedömningar

Motiveringsrutan under varje bedömningspunkt fylls endast i när Skolinspektionen bedömt att åtgärder behövs. I detta material används begreppet styrdokument som en samlande beteckning för relevanta författningar och allmänna råd.

Kunskaper

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans kunskapsresultat och arbetet för att ge eleverna möjlighet att nå de nationella målen för lärandet uttryckta i läroplan och kursplaner. Vidare granskas vilka förutsättningar skolan ger för eleverna att nå målen.

1.1 Kunskapsresultat

Tabell 1: Resultat för elever i gymnasieskolans årskurs tre som erhållit slutbetyg

	Gymnasieskolan Spyken					Kommun- grupp ¹	Riket	
							Fristående skolor	Kommunala skolor
	2004	2005	2006	2007	2008	2008	2008	2008
Byggprogrammet (BP)								
Genomsnittlig betygspoäng	12,5	13,1	12,9	13,2	12,6	12,2	11,7	12,3
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	83	97	94	93	85	89	85	92
Estetiska programmet (ES)								
Genomsnittlig betygspoäng	15,9	16,2	15,7	16,4	16,3	14,8	15,1	14,9
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	90	94	95	96	99	90	91	91
Naturvetenskapsprogrammet (NV)								
Genomsnittlig betygspoäng	16,9	16,0	16,6	17,2	17,9	16,2	16,6	16,2

¹ Uppgifter baserade på samtliga skolor i kommungruppen, med huvudman kommun, fristående eller lands-
ting

4 (14)

Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	98	93	98	98	100	96	95	96
Samhällsvetenskapsprogrammet (SP)								
Genomsnittlig betygspoäng	16,0	16,9	16,7	16,8	17,6	14,6	15,1	14,7
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	95	98	98	97	98	92	91	92
Totalt								
Genomsnittlig betygspoäng	15,6	16,0	15,8	16,3	16,6	13,9	14,2	14,0
Andel (%) med grundläggande behörighet till universitets- och högskolestudier	93	96	97	96	97	89	88	89

Källa: Skolverkets officiella statistik, 2009-05-08

. = Uppgift saknas

.. = Uppgift kan på grund av statistiksekretess inte visas

Kommentar och bedömning:

Av tabellen ovan framgår det att den genomsnittliga betygspoängen för byggprogrammet de senaste fem åren har varierat mellan 12,5 och 13,2, med en viss nedgång läsåret 2007/2008 jämfört med året innan. Andelen elever med grundläggande behörighet till högskola och universitet har varierat mellan 83 och 97 procent med en viss nedgång läsåret 2007/2008 jämfört med året innan. Skolan har de senaste åren gjort flera olika insatser för att öka måluppfyllelsen på byggprogrammet.

Den genomsnittliga betygspoängen för estetiska programmet har varierat mellan 15,7 och 16,4 de senaste fem åren. Under samma period har andelen elever med grundläggande behörighet till högskola och universitet ökat från 90 till 99 procent.

De senaste fyra åren har den genomsnittliga betygspoängen för naturvetenskapsprogrammet ökat från 16,0 till 17,9. Andelen elever med grundläggande behörighet till högskola och universitet har, undantaget år 2005, legat på 98 procent för att läsåret 2007/2008 nå 100 procent.

Den genomsnittliga betygspoängen för samhällsvetenskapsprogrammet har de senaste fem åren ökat från 16,0 till 17,6. De senaste fyra åren har andelen elever med grundläggande behörighet till högskola och universitet varit 97 till 98 procent.

Skolans resultat avseende genomsnittlig betygspoäng och andel elever med grundläggande behörighet till universitet och högskola läsåret 2007/2008, undantaget andelen behöriga på byggprogrammet, ligger över riksgenomsnittet.

Skolinspektionen bedömer att skolan uppnår goda kunskapsresultat.

1.2 Uppföljning och kommunikation av kunskapsresultat

Bedömningspunkter

1.2.1 Lärarna följer fortlöpande upp elevernas kunskapsutveckling och resultat i alla kurser i förhållande till styrdokumentens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 2.5 läroplanen för de frivilliga skolformerna (Lpf 94) ska skolan sträva mot att varje elev kan bedöma sina studieresultat och utvecklingsbehov i förhållande till kraven i kursplanerna. Läraren ska fortlöpande ge varje elev information om elevens utvecklingsbehov och framgångar i studierna.

Av genomförda intervjuer framgår det att flertalet lärare går igenom kursplanernas mål och betygskriterier med eleverna i början av kursen. Av intervjuerna framgår det dock att det varierar mellan skolans lärare i vilken utsträckning eleverna ges en information om utvecklingsbehov och framgångar i studierna under kursens gång samt en återkoppling vid betygsättningen av elevernas prestation som tydligt kopplas till kursplanernas mål och betygskriterier.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att eleverna ges en information under kursens gång och vid betygsättningen som är tydligt kopplad till kursplanernas mål och betygskriterier.

1.2.2 Varje elev ges minst en gång per termin ett utvecklingssamtal där man med den individuella studieplanen som grund ger en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering

Enligt 7 kap. 19 § gymnasieförordningen ska rektorn se till att eleven minst en gång per termin ges en samlad information om elevens kunskapsutveckling och studiesituation (utvecklingssamtal). Utvecklingssamtalet ska genomföras med den individuella studieplanen som grund.

Vid intervjuer med lärare och elever framkommer det att ett stort antal elever i år 3, särskilt under vårterminen, väljer att inte delta i utvecklingssamtalet. Flerta-

6 (14)

let intervjuade elever i år 3 uppger att de upplever det som frivilligt att delta i utvecklingssamtalet. Eleverna uppger vidare att huvudorsaken till att de inte väljer att delta i utvecklingssamtalen är att innehållet i det som erbjuds inte upplevs som intressant samt att den information som ges vid samtalet går att få på annat sätt.

Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att alla elever i år 3 ges utvecklingssamtal.

1.3 Bedömning och betygssättning

Bedömningspunkter

1.3.1 Lärarna använder resultaten från de nationella kursproven för att bedöma elevers kunskapsutveckling och som stöd för betygssättning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.2 Lärarna utgår vid bedömning och betygssättning från de nationella målen i kursplanerna och från betygskriterierna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.3.3 Betyg sätts och utfärdas och betygskatalog förs enligt författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 7 kap. 3 § gymnasieförordningen ska betyg på projektarbete sättas av läraren i samråd med en medbedömare som har erfarenhet av det kunskapsområde som projektarbetet avser. Om läraren och medbedömaren inte kan enas ska betyget sättas av rektorn.
Av genomförda intervjuer framgår det att betyg på projektarbeten inte alltid sätts av läraren i samråd med en medbedömare. Skolan saknar gemensamma

rutiner för hur medbedömningen av projektarbeten ska gå till. Av intervjuerna med eleverna i år 3 framgår det att flertalet elever inte känner till om de har en medbedömare. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att betyg på projektarbete alltid sätts av läraren i samråd med en medbedömare.

1.4 Genomförande av utbildningen

Bedömningspunkter

1.4.1 Läroplanens strävansmål, programmålen och kursplanernas mål anger inriktningen för skolans utbildning.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.2 Eleverna har inflytande över hur deras utbildning utformas och ges möjlighet att kunna påverka, vara delaktiga och ta ansvar.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.4.3 Skolan strävar mot att varje elev utvecklar en insikt om sitt eget sätt att lära och en förmåga att utvärdera sitt eget lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

1.4.4 De som arbetar i skolan samverkar inom och mellan verksamheterna och med det omgivande samhället för att göra skolan till en god miljö för elevernas utveckling och lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

8 (14)

Motivering

1.5 Anpassning av verksamheten till elevernas behov

Bedömningspunkter

1.5.1 Skolans undervisning anpassas till den enskilde elevens behov, förutsättningar, erfarenheter och tänkande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5.2 Särskilt stöd ges till elever som har svårigheter i skolarbetet.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5.3 Vid behov av särskilda stödåtgärder utarbetas alltid åtgärdsprogram som uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

1.5.4 Skolans individuella program förbereder först och främst eleven för studier på ett nationellt eller specialutformat program och följer en fastställd plan.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2 Normer och värden

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område skolans arbete för att påverka och stimulera eleverna att omfatta vårt samhälles gemensamma värderingar och låta dem komma till uttryck i vardaglig handling samt skolans arbete för att ge eleverna en trygg miljö..

2.1 Normer och värden i studiemiljö och samvaro

Bedömningspunkter

2.1.1 Skolan utgör en trygg miljö som är inriktad på lärande.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2.1.2 Skolan och lärarna bedriver ett aktivt värdegrundsarbete.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2.1.3 Skolan har upprättat en plan mot kränkande behandling i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 14 a kap. 8§ skollagen ska huvudmannen se till att det varje år upprättas en plan med en översikt över de åtgärder som behövs för att förebygga och förhindra kränkande behandling av barn och elever. Planen ska innehålla en redo-

görelse för vilka av dessa åtgärder som skolan avser påbörja eller genomföra under det kommande året. En redogörelse för hur de planerade åtgärderna har genomförts ska tas in i efterföljande års plan.

Skolans plan mot kränkande behandling saknar konkreta planerade åtgärder som ska påbörjas eller genomföras under året och som baseras på en tydlig och aktuell kartläggning av verksamhetens behov.

Skolinspektionen bedömer att skolans plan mot kränkande behandling behöver revideras så att den uppfyller skollagens krav.

3 Ledning och kvalitetsarbete

Den regelbundna tillsynen granskar inom detta område rektors ansvarstagande för skolans målinriktning samt hur skolans kvalitetsarbete fungerar för att säkra och förbättra kvaliteten i utbildningen. Tillsynen behandlar också tillgång till utbildning samt resurser i form av personal liksom hur rektorn följer bestämmelserna för skolan.

3.1 Tillgång till likvärdig utbildning

Bedömningspunkter

3.1.1 Varje elev erbjuds det garanterade antalet undervisningstimmar och den erbjudna undervisningstiden kan redovisas.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.2 Skolan erbjuder eleverna valmöjligheter i enlighet med författningarna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 5 kap. 17 § gymnasieförordningen beslutar styrelsen för utbildningen om vilka valbara kurser som ska erbjudas inom respektive nationellt program. Erbjudandet ska omfatta ett allsidigt urval av kurser som tillsammans kan ge en breddning och fördjupning av elevernas kunskaper. Se också Skolverkets föreskrifter och allmänna råd om kurser i gymnasieskolans nationella program SKOLFS 2000:1 och SKOLFS 2008:70. Av genomförda intervjuer och dokumentstudier framgår det att elevernas valmöjligheter inom det valbara utrymmet är begränsade. Inom samhällsveten-

skapsprogrammet och estetiska programmet begränsas eleverna valmöjligheter inom det valbara utrymmet genom att poäng från det valbara utrymmet tas för att tillföra nationella inriktningar fler kurser. Dessa kurser blir därmed obligatoriska för eleverna. Inom naturvetenskapsprogrammet har kursen datorkunskap gjorts obligatorisk antingen genom att tillföras den nationella inriktningen eller fastställas som obligatorisk för eleverna inom det valbara utrymmet. Skolan har dock innan inspektionstillfället uppmärksammat att kursen i datorkunskap gjorts obligatorisk på två av de studieförberedande programmen och vidtar åtgärder för att ändra detta till läsåret 2009/2010. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder så att eleverna erbjuds valbara kurser i enlighet med författningarna.

3.1.3 Skolans specialutformade program uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	
Motivering	

3.1.4 Skolans lokala kurser uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
	X

Motivering
Enligt 2 kap. 14 § gymnasieförordningen får styrelsen för utbildningen besluta om att inrätta lokala kurser. En lokal kurs ska ge kunskaper i ett eller flera ämnen inom ett bestämt kunskapsområde och svara mot sådana behov som inte tillgodoses genom en nationellt fastställd kursplan. I ett antal av de lokala kursplaner som ges på skolan finns det betygskriterier, i huvudsak för betyget Godkänt, som uttrycker att det är elevens insats och inte kunskapsresultat som ska bedömas. Exempelvis används skrivningar som "vara aktiv på lektionerna" och "har deltagit". I kursplanen för Bollspel A anges inte tydligt på vilket sätt kursen ytterligare fördjupar och/eller breddar ämnet Idrott och hälsa. Skolinspektionen bedömer att skolan behöver vidta åtgärder avseende utformningen av de lokala kurserna.

12 (14)

3.1.5 Skolans lokala inriktningar uppfyller författningarnas krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs

Motivering
Skolan har inga lokala inriktningar

3.1.6 Skolan erbjuder eleverna studie- och yrkesorientering.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.1.7 Utbildningen är avgiftsfri för alla elever med undantag för vissa hjälpmedel eller enstaka inslag som kan medföra en obetydlig kostnad för eleverna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2 Personalens utbildning**Bedömningspunkter****3.2.1 Skolans lärare har utbildning för den undervisning de i huvudsak bedriver.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.2.2 Rektorn har genom utbildning och erfarenhet förvärvat pedagogisk insikt.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3 Rektors ansvar**Bedömningspunkter****3.3.1 Rektorn håller sig förtrogen med det dagliga arbetet och tar som pedagogisk ledare det övergripande ansvaret för att utbildningen inriktas på att nå de nationella målen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.3.2 Rektorn fattar beslut enligt bestämmelserna.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

3.4 Kvalitetsarbete**Bedömningspunkter****3.4.1 Skolan bedriver ett systematiskt kvalitetsarbete, det vill säga planerar, följer upp och utvärderar sin verksamhet samt tar tillvara resultaten och omsätter dessa i åtgärder för att förbättra måluppfyllelsen.**

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

14 (14)

3.4.2 Kvalitetsarbetet dokumenteras i en kvalitetsredovisning som uppfyller förordningens krav.

Styrdokumentens mål och krav uppfylls huvudsakligen	Åtgärder behövs
X	

Motivering

2009- 08-21 Lund

Michael Erenius

Cecilia Hanö